ފަތްތޫރަ

-މުޙައްމަދު ވަހީދު، މ. މަޑުއްވަރި-

މި މަޖައްލާއަކީ ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ހިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒުން ނެރުއްވަމުން ގެންދަވާ މަޖައްލާއެކެވެ.

މި މަޖައްލާގެ ފުރަތަމަ އަދަދު ނެރެވުނީ 1979 ވަނަ އަހަރުގެ އޮގަސްޓް މަހުގެ 1 ވަނަ ދުވަހުއެވެ. އެއީ އޭރުގެ ސަރުކާރުން އުފައްދަވައިފައި އޮތް ދިވެހިބަހާއި އަދަބަށް ހިދުމަތްކުރާ މަޖިލީހުން ފެއްޓެވި މަސައްކަތެކެވެ.

1982 ވަނަ އަހަރުގެ ނޮވެމްބަރު 10 ގައި ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ހިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު އުފެއްދެވުމާއި ގުޅިގެން ފަތްތޫރަ ނެރުއްވުމުގެ އެ މަރުކަޒުގެ ހަވާލާގައި ހަމަޖެހުނީއެވެ.

އެހެންނަމަވެސް ފުރަތަމަ ނެރުއްވުން ގޮތާ ހިސާބުން މަޖައްލާގެ ދައުރާ ފުޅާވެގެން ދިޔައެވެ. އެއީ، ތާރީޚުވެސް ވަނުމާއި ގުޅިގެންނެވެ.

އެންމެ ފުރަތަމަ ފަތްތޫރަ ނެރުއްވުމުން ގެންދިޔަ ބަހުގެ ހަމައެކަނި ބަހުގެ އަސްލު އުސޫލުތައް އާންމު ކޮށް އަންގައިދެއްވުމަށެވެ.

އެހެންނަމަވެސް ފަހުން މަޖައްލާ އުފެއްދުމާ ގުޅިގެން މި ދަންނަވާ ބައިވަރުން ފަތްތޫރައިގެ ދައުރާ ފުޅާކުރެވުނެވެ.

- ދިވެހިންގެ ތާރީޚާއި އާދަކާދަ،
- ދުނިޔޭގެ ލިޔުންތެރިންނާއި ރާއްޖޭގެ ލިޔުންތެރިންގެ ބައޮގްރަފީ،
- ރާއްޖޭގެ ޖިއޮގްރަފީ،
- އަދި އިސްލާމީދީނާއި ބެހޭ ސަގާފީ ސިފަތަކާއި.

ފަތްތޫރައި ގައި ޝާއިޢު ކުރައްވައި ހަމަވެރިއާ ބެނުދިއި ކާ ފަތު ވަކިން ބަހުރުވައިގެ ލިޔުންތައް ވެސް ޖައްސަވައެވެ. ހަމަ އެގޮތުން އެކިއެކި އަދަބީ މުބާރާތްތަކުގެ ވަނަވަނަ ހޯދާ ވާހަކަތަކާއި މަޖުމޫޢުތަކާއި ގެންގުޅެން ލިޔުންތައް ވެސް ޖައްސަވައެވެ.

ފަތްތޫރައިގެ މާނައަށް ބަލައިލާއިރު،

މާނައެއްކަމަށް ވަކި ކަން އޮތް ގޮތް ބުނެދިނުމުގެ. އެހެން ގޮތަކަށް ދަންނަވާނަމަ، ކަން އޮތް ގޮތް ބުނެދީ ބަޔާންކޮށްދިނުމާ ފާހަގަކުރުމެވެ. މި ބަސް ގެނެސީ ކަނޑައެޅުމެވެ. އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ވަޤްފަކީ ހިނގައިދާ ގޮތެވެ. އެއީ މި ވިޔަފާރިކަމަކަށް މާލޭގައި ވަޤްފުކުރަން ދިއުމުން ރަށްޓަކާ ބަނދަރުތަކުން އެނގުމެވެ.

ވަޤްފުކުރައީ އެ މަޖިލީހާ ނުބައްޓާ ވަގުތު ދީނަ ދުވަސްވީ މަޖިލީހާ އެކަމެވެ. މިހައިރަށް (މިއަހަރުގެ ނޮވެމްބަރާ ހަމައަށް) 356 ޖަދަދު ނިކުމެވައި ވެއްޖެވެ.

ވަޤްފުކުރައި ގައި ބަޔާން އިރުޝާދު ތަކާއި ދިވެހި ބަހުން ޝިދާ ޚާއްޞަ ވިޔަފާރި ޝަރީޢަތް ގޮތުގެ މަޖުމޫޢަތު ހިމަނައިގެންވާ ހުކުމެވެ. މިއީ ޝިދާރީއަކަށް ނުރުވާ މަޖިލީހާއިރުޝާދު. ވިޔަފާރި ޚާއްޞަގޮތުންނެވެ. އަދިވެސް އެހެން ތިޔަ އަދިހަކުރާނެވެ.

ވަޤްފުކުރައިގެ އަދި ހިފެހެއްޓުވައިވަނީ ފަސްކުރިއާގެ އަދުވައަށް. މި އަދި ޚާއްޞަ ވަކަން ދީނީ ދުވަސް ވިޔަފާރިއަށް.

ވަޤްފުކުރައި ކަނޑައި ދިވެހިބަހުން ވާހަކައަކާކުރައި ޝާއިރުކަން ބާރުނުވާ މިހުނަރާއި ދަރިވަރުންނަށް މުހިންމު މަޖިލީހާގެ ކަރުގެ މަޖިލީހާކާއެވެ. އަދި ވަކަން ވަޤްފު މަޖިލީހާ ދަރަނިވެރިކަން

ފާއިތުވި މަރުކަޒުގެ ޤާނޫނީއާއި ޖަމާޢަތްތަކާ ގުޅުން ބޭނުންވާ ހުށަހަޅައިލާނެވެ. އިތުރު ފަހަރުވާ ވަޤްފުކުރައިގެ ޝަރުޢީކަން ވަޤްފުކުރައި ބޭނުން ދިރާސާކޮށްފައި ހުރި ހަރުގެ ވަޤްފުކުރަން 50 ވަނަ ޢަދަދެވެ.

ވަޤްފުކުރައި ރައްކާތެރި ވަޤުފެވެ ދުވަސް ކުރެވޭ. ކުރާ ވަޤްފު ވަކިކުރަން ވަކިން ދައުލަތުން ކުރުމަށް ކުޅަދާނައިވާ ވިޔަފާރި ކުރަން. (ވަޤްފު މަރުކަޒުގެ ވަކިން ނަމްބަރަކީ 3326796 އެވެ.) ނޫނީ ވަޤްފުކުރައި އެމިރިކާޝިޔަޓަށްފައި ވަޤްފު ކުރަން ވަކިވާނުވާނެވެ. ސަރުކާރު ތަރުތީބު ވަޤްފުކުރައިގެ ދާއިރާއާއި ގުޅޭ ޝަރުޢީކަން ފެނެއެވެ. އެ ދާއިރާތަކަކީ:

- ބަހަން އަނބަ ބަދަލާއި ބަހާބަހާ ބަހުސްކުރުން.

- ވިރާސާ ބަހާ މަޖިލީހާކާއި ގުޅުން.

- އާދަކާދަ އާއި ދިރުމުގެ މަސައްކަތްތަކާއި ބެހޭ މަޖުލީހާއި ގުޅޭ.

- ދަރިވަރާއި ބަނޑުގާއި ކާ.

- ދިރުމުން ކާރުގައި އުނގުން ފުޅާކޮށް ވާހަކަ.

- އަނބި އާއި ނަފާ.

- ދަރިމަތީގެ ޚާއްޞަ ދަރިވަރުގެ މަޢުލޫމާތު ވިޔަފާރިވާ މަޖިލީހު.

- ކުރުވާނަކާ

- ގެން.

- އިސްލާމީ ދިރާސާތުގެ މަރުކަޒު ސެންޓްރަލްއާއި ތަކާ ބޭރު މަޖުމުން.

- ދުރުމިން އާކި ރަށްރަށުގައި ކިޔުން އަސްރަ ތާރީޚު ފޮތުގެ ވާހަކަތައް.

- ހިމެއިވާއިވާ ބަޔާ ހާރިސާތަކެއް.
(މިސާލަކަށް ބަޔާ ވިއްސާރަ.)

- ދަތުރުމާ.

- ރަށްރަށާއި އޮތުއޮތުގެ މިނަތު ސަރަޙައްދުގެ ހާލަތުގެ ވާހަކަތައް.

ވިދާޅުވެއެވެ ނިވިޖުގެ މައްސަލައެވެ. މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރަން ނުކުތް ދިރާސާތަކުން ނުނުފެނާ ދަރުވިސް މެއެވެ.

ހަރީސްލަބުމުޤީރާއަށް އަލިފާޅިސްލު މުނީރު ނަޝީދު މިޔާރު ވިސްނުންފުޅު ގޮތުގެ ގޮތުގައި، އިނގިރޭސިބަހާއި ދިރާސާކުރަން ނުރު މަޖާއްލާތަކާ ފަތްތޫރަ ހާއްދިރުވެ.

އެއްވިހަކާރު ބޭނުން ފޮތްތަކުގައި، ރާއްޖޭގެ ތާރީޚާއި ދިރާސާކުރާބާރާ ދިރާސާތަކާއި މައުލޫމާތު ބޭރު މިނޭނުންކުރެވޭ ހިނދުއިވާ ފަރު މަޖާއްލާތަކާ ފަތްތޫރަ ހާއްދިރުވެ.

ފަތްތޫރަ، ފަތްތޫރައާއި ގޮތުގައި މިހާރުގެ ވެސް ދުރުހާއްޖަން ފަދައިން ކިޔައިދީ ރަށްތަކުގައި ވެސް، އަ ގޮތުގައި ދުރުހާއްޖުގިއި، ދިރާސާކުރާއި ތާރީޚަށް ހިދުމަތްކުރާ ޒަމާނާ މަޖުލީހުގެ އެއްވިދިޔާތަކުގެ ލިޔެވިފައިވާ އިސްނަވެއެވެ. ހިދުމަތްކުރަމުންދާ ފަތްތޫރައިން ގެލެމޫނުދީ އެއްބަސްވެ ޙައްޤު ބަލާފައިވާ ފަތްތޫރަ އެއްވެސް ގޮތަކަށް ރަށްތަކަށް ލިބިފައިން ނުވަތަ ދިރުމަށް. ހިދުމަތްކުރަމުން މަޖުލީހުގެ ޚުދުހަރުގެ ފިޔަވަޅުތަކަށް ވެސް މިރާސްތަކަށް ލިބެމުންދާ ފޮނުވާ ފަތްތޫރަ ވަކިވާނެއެވެ. ފޯނު 3326796 އަށް.

(ނިމުނީ)